

عنوان مرسلات
(مصر)

اداره جریده چشمه نما

JOURNAL
TCHEHRE NEMA
CAIRE EGYPT

مونسیر ویدرو صاحب امتیاز

حاجی میرزا عبدالحق دایرانی

قیمت اصل کتاب با باره مکاتبه شود

چشمه نما

عربی

۱۳۲۲-۱۹۰۴

چاپخانه مصورانه

قیمت اشتراکات
مصر و فلسطین و سوریه ۱۰۰ غروش مصری
ممالک ایران سه تومان
افغانستان ۱۵ روپیہ کابل
هندوستان و عراق عرب ۸۰ روپیہ کلکته
امریکا و اروپا یک پوند انگلیسی
برشگردان بنارس یک تومان

مطابق ۱۲ دسمبر سنه ۱۹۲۸ میلادی

اول رجب آذر ماه ۱۳۴۷ هجری

شاه عباس بزرگ صفوی (جلوس ۱۹۶ - وفات ۱۳۸) ❖

رجوع سرد بصفحه ۱۴ و عنوان فرق شاهنشاه پهلوی و شاه عباس کبیر

(ختام معاهده ایران)

(ومصر)

در شماره های گذشته و چند مقاله شرحی مبنی بر قرار داد بین ایران و مصر نگاشتیم و نیز خبر دادیم که جناب حسن نشأت باشا وزیر مختار مصر در، دربار تران بنابه تملیحات وزیر امور خارجه مصر، عالی ماب

دکتور - افاض بك عفيفي كه از نوابغ سياسيون مشرق زمين بوده مقر قرار داد جديد بين الطرفين با وزارت خارجه ايران داخل مذاكره شده اند، ولي در همان اوقات جرائد مصري اشاعه دادند كه اساس قرار داد جديد ايرار و مصر مبنی بر الامتيازات ايرانيان مقيم مصر و مصريان مقيم ايران است، ضمناً مواد ديگري كه حاكي از وداد و تحكيم اساس صداقت ذات اليبين است در بر خواهد داشت.

معالي ماب دكتور حافظ بك عفيفي

وزیر مقام امور خارجه حکومت مصر

اینک؛ و جب انتشارات رسمی حراثد مصر ۱۰۰ -
 هده مزبور در تاریخ ۲۸ ماه نوامبر ۱۹۲۸ در طهران
 بواسطه جناب حسن نشأت یاشا بمو جب تعلیمات دکتور
 حافظ یقینی بک وزیر فعال امور خارجه مصري از طرف
 مصر و آقای پاك روان کفیل امور خارجه از طرف
 ایران بامضا رسیده است . بر اثر این خبر هر يك از
 جرائد مصري مقاله های اساسی خود را به موضوع

فوق اختصاص داده و احساسات شرف انگیز فوق
 للتصوری در نتیجه و فقیهت وزیر امور خارجه مصر
 و نماینده مصري در ایران بامضای این قرار داد، ابراز
 داشته اند، زیرا این اولین مرتبه ایست که دیده می
 شود حکومتی از حقوق ممتاز اتباع خود در مصر
 تنازل نماید، بلکه بالمیکس هر يك از حکومت سعي
 و جدیت دارند که امتیازات اتباع خود را در مصر بر

آقای میرزا فتح الله خان طباطبائی پاك روان کفیل وزیر امور خارجه ایران (امیر ارفع ساق)

اساس حکم تری وضع کنند.

بلی ایران اول حکومتی است که دست قوت
بالا زده و بانظر مراعات و واساۃ نظر به حکومت مصر
ی را حسن استقبال نمود، گرچه این قرارداد از دهات
عديده بجهت مهودی ایران از مضر تحکمان در بر
دارد و نمی توان آزار ای آنان رضایت بخش دانست،
ولی بنا بر گفته جرائد مصری، از هر جهت برای
مصریان مفید است، و فی الحقیقه در میدان سیاست
گوی سبقت را مصری از روده و بالفاء امتیازات ایران
مصر فائق گردیدند و رغم زخمی این قرارداد نواقص
دارد و نقائص این قرارداد را وقتی کسی خوب درک
می کند که خود در مصر چندی زیست نموده و باحوال
و اوضاع داخلی اداری و قضائی و غیره مصری پی برد
مابهر حال کاری بزمعومین نداریم زیرا حکومت ایران
تصمیم فوق را اتخاذ و صورت رسمی و عملی بدان
داد، و پس از این تصمیم هر چه گفته و نوشته شود
بی ثمر و بلا نتیجه است. البته آقای پاکروان که پیش
از ده سال بمأموریت ایران در دربار مصری برقرار
بودند بانظر عمیق در این مرحله خطیر داخل شده
و اطراف امر را کاملاً غوررسی نموده، سپس بامضاء
این قرارداد مبادرت کرده اند. ولی بانظر قضاوت
همانطوریکه خود مصریان معترفند قسمت اعظم این
معاهده نفع مصر تمام شد. گرچه ظاهر آن فقدان
امتیازات اتباع هر یک از طرفین در مملکت دیگری
است، ولی وقتی ملاحظه می کنیم اتباع ایران در مصر

بیش از هزارها بوده، و از اتباع مضر در ایران یک نفر
هم وجود ندارد، علاوه بر این هر گاه ارا قبل مصری
در ایران وجود می داشت، تازه بواسطه عدم استقلال
خارجی مصر، امتیاز و تهنوق مخصوصی حائز نبود
و بالطبع مانند خود ایرانیان در نظر قانون ایران
مراعات می شد.

بهر حال نتیجه معاهده مزبور چنین شد که ایرانیان
در مسائل خلافی، جرمی، جنحه و جنایات، و مسائل
شخصی بموضع حضور در سفارتخانه و بادر محاکم
مختلطه مصری، که مخصوص اجانب است، باید
در محاکم داخلی و اهلی مصر حضور یابند و مانند
مصریان در نظر قانون مصری بطور تساوی مراعات
و معامله شوند. تا مدت پنج سال گذشته انوقت
اگر لازم باشد در این قرارداد جرح و تعدیلی بشود
پس از وصول خبر عقد قرار داد مزبور جناب
معالی ماب دکتور حافظ بك عقیقی وزیر امور خارجه
مصری که يك از رجال بااراعت و درایت سیاست
بوده در روز چهارشنبه کلمه ارباب جرائد را در وزارت
خارجه بصرف چای دعوت و شرح مبسوطی مبنی بر
تقد قرار داد مزبور که بنفع مصر بار و موفقیت وزارت
امور خارجه مصری و جناب حسن نشأت پاشا منتهی
گردیده اشعار نمودند، ارباب جرائد بسهم خود از
این حسن موفقیت که يك پایه اساس برای الفاء امتیازات
رعایای سایر دول اجنبی در مصر است ابراز احساسات
و شادمان نمودند و روز بعد خبر مزبور در جرائد مصری

انتشار یافت .

اینک مامضمون اصلی معاهد را که در تحت دوازده ماده ، و دو ماده الحاقیه است برای اطلاع قارئین چهره نما از عربی بفارسی ترجمه و انتشار می سازیم که هموطنان و خوانندگان کاملاً مطلع گردند .

(قرار داد صداقت) (و حقوق اقامت)

بین مملکت و امپراطوری ایران
و حکومت مصری و اعلیحضرت
امپراطور ایران و اعلیحضرت
پادشاه مصر

اعلیحضرت امپراطور ایران — و اعلیحضرت پادشاه مصر
نظر به رغبت و علاقه کامل بین اعلیحضرتین و برای
از دیاد روابط و داد به بین حکومت طرفین به عقد قرار
دادی ، که بموجب آن اساس علاقه و داد به بین الطرفين
ثابت و برقرار می گردد ، اتفاق نمودند . تا آنکه از بعد
قرار دادهای قنصلی و کمرکی ، و تجاری بین آنان منعقد گردد
از طرف اعلیحضرت امپراطوری پادشاه ایران — آقای
پاکروان کفیل وزارت امور خارجه و از طرف اعلیحضرت
پادشاهی ملک مصر — آقای حسن نشأت پاشا نماینده فوق
العاده مصری در دربار ایران ، پس از تبادل افکار
و مذاکرات و تطبیق اصول قرار داد بمواد آتی الذکر ، اتفاق
نمودند :

ماده اول : — بین مملکت امپراطوری ایران و حکومت

مصری و رعایای طرفین صلح دائمی و صداقت صمیمی برقرار
خواهد بود

ماده دوم : — نمایندگان سیاسی و کلیه اعزامیان سیاسی
هر یک از طرفین در مملکت طرف دیگر از حقوق امتیازات
و احترامات و احتفاظاتی که نمایندگان سیاسی سایر دول
شامل هستند ، بهره ورمی باشند .

ماده سوم : — هر یک از طرفین در تعیین سفیر و قو-
نسولهای جزء و نایب قونسول از طایفه مستخدمین مقیم در
پایتخت و شهرهای مهم مملکت طرف آخر که سابقاً بر نمایندگان
اجنبی در آن اجازه اقامت دارند ، مجاز است
و نیز هر یک از طرفین با مراعات فوق نمایندگان و قو-

نسولها و نواب قناسل هر یک از طرفین پس از موافقت حکومت
طرف ثانی ، شرقی و می توانند از غیر طبقه مستخدمین شهرهای
سالف الذکر انتخاب شوند ولی انتخاب مأمورین سیاسی از
بین اتباع حکومتی که در آن مأموریت دارند برای هر یک
از حکومت طرفین جایز نیست و هر یک از نمایندگان طرفین
پس از حصول اجازه اقامت و شروع بعمل در مملکت
طرف آخر بموجب قانون عمومی دول و اساسی تبادل از حقوق
امتیازات شرقی و احتفاظات و احترامات لائحه بر خوردار
خواهند بود .

ماده چهارم : — هر یک از رعایای طرفین برای دخول
و اقامت در مملکت طرف آخر کاملاً آزاد ، و بطور آزادانه
حق رفت و آمد و سیاحت ، و اقامت و نوبن را با مراعات قوانین
معموله در آن مملکت ، دارا خواهند بود . و مانند اهالی
خود آن مملکت از حقوق حمایت دائمی و امنیت شخصی
و ملیکی و حقوقی و مصالح خود بر طبق قواعد قانونی عمومی
دول ، متمتع می باشند ، ولی مقررات این ماده بموجب قانون
دولی مانع تبعید معمول به در موقع احوال شخصی نخواهد
بود .

در مملکت طرف دیگر از جمیع وظایف شخصی و التزامات و پرداخت حقوق عسکری و کلیه اهانت های داخلی و مالیات اجباری و استثنائی که برای لوازم جنگی فرض شده معاف می باشند .

ماده هشتم : — طرفین چنین توافق نظر نمودند که در نزدیکترین وقت مناسب بمقدد قرار دادهای قدسولی ، تجاری و کمرکی که بر اساس مساوات کامل و حقوق بین طرفین باشد ، مبادرت نمایند .

ماده نهم : — مدت اجرای این قرار داد پنج سال است و اگر یکی از طرفین تا شش ماه قبل از انتهای مدت آن را باطل نسازد ، فسخ آن در طرف پنجم سال دوم در هر وقتی جایز است ، مشروط و اینکه شش ماه قبل از تاریخ فسخ بطرف دیگر اخطار شود .

ماده دهم : — قرار داد مزبور تصدیق شده و در نزد بکترین زمان امکان در طهران مبادله می شود .

ماده یازدهم : — قرار داد فوق از تاریخ تبادل صورتهای تصدیق شده اجرا خواهد گردید .

ماده دوازدهم : — این قرار داد به نسخه های فارسی و عربی ، و فرانسه نوشته شده و در صورت ظهور اختلاف نسخه فرانسوی محل اعتماد خواهد بود .

ماده الحاقیه : — قرار داد فوق در هیچ يك از احکام متفق علیها که بین طرفین در ۱۲ می ۱۹۲۳ بطور موقت منعقد شده و تأثیری نخواهد داشت .

دعای که تا قبل از اجرای قرار داد فوق به مراجع مخصوصه رجوع شده ، تا صدور حکم نهائی جز و اختصاصات مراجع مزبوره خواهد بود . (اتمی)

ماده پنجم : — هر يك از رعایای طرفین در مملکت طرف آخر مباشرت در کلیه امور تجاری ، صنعتی ، حرف و مشاغل مختلفه را در هر حال مجازند مگر در مواردیکه بموجب قوانین بلدی مخصوص اهالی خود آن مملکت غیر از اجانب است و نیز در مواردیکه حکومت دخیل است و یا آنکه امتیاز آن از طرف حکومت داده شده ، در این حال رعایای هر يك از طرفین حق مداخله و اشتغال در موارد فوق را ندارند .

هر کدام از اتباع طرفین حق تملك و تصرف منقولات و مستغلات را باز در مملکت طرف آخر بامراعات قوانین و رسوم جاریه در آن مملکت ، دارا می باشند و در این حالت مانند رعایای دول صاحب امتیاز در نزد حکومت طرف آخر محسوبند و سلب و انتزاع ملك و محروم داشتن آنان از انتفاع آن ولو بطور موقت جایز نیست ، مگر بهاتی که بموجب قانون مصالح عمومی را در برداشته باشد در اینصورت انتزاع ملکیت در مقابل عوض صورت می گیرد .

ماده ششم : — رعایای هر يك از طرفین متعاقبین در مملکت طرف آخر مانند اهالی خود آن در امور جنائی ، مدنی ، تجاری ، اداری و مالی و جهات دیگر که مخصوص اهالی است ، خاضع قوانین و رسوم محلی خواهند بود .

در موضوع احوال شخصی بر طبق قوانین داخلی مخصوص به طرفین متداعبین بطوریکه معمول به قانون دولی است و عمل خواهد شد ، و این حالت در صورت رجوع یکی از طرفین دعوی بمحاکم مخصوصه فوق انجام صورت می گیرد .

مقررات سابق الذکر درباره امتیازات و اختصاصات مأمورین سیاهمی که بموجب قوانین بین الملل شناخته شده ، سبب اختلال در مسائل شخصی و مدنی نیست ، و نیز مأمورین مزبور حق مداخله و تخصص در مسائل عرفی را ندارند .

ماده هفتم : — رعایای هر يك از طرفین متعاقبین

عودت موكب هايوني از اسكندريه

روز چهارشنبه ۲۲ جمادی الثانیه موكب اعليحضرت
ت ملك فواد اول پادشاه مصر از قصر سلطنتی منزله
واقع در بيلاق در اسكندريه باجلال وشكوه عظيمی
باقطار مخصوص بقره عودت فرمودند در هنگام
عزيمت در ايستگاه های راه آهن اسكندريه ومصر
كليه اهالی رای مشايهت واستقبال حضور یافته وباهيله
وشادی عودت اعليحضرت را تلقی وآن روز را در
كليه مصر جشن وشبرا چراغانی وانس بازی مفصل
نمودند .

در ايستگاه راه آهن مصر رئيس الوزراء وسائر
وزراء وكليه نمايندگان سياسی دول ، ورجال روحانی
واعيان ، ووكلاء ووزراء وطبقات مختلفه باستقبال آمده
ويس ورود اعليحضرت بانفقات ملوكانه آنها را تلقی
ومستقيما بقصر عابدين تشریف فرما شده ودر شب
دعوت حكومت را كه در چيزه بود در دعوت حكمران
مصر را در هتل سه ميرايس اجات فرمودند .

جناب دولت مآب محمد محمود پاشا رئيس الوزرای
مصر پيشانچه خود در خطاب خود گفته بودند زمام
امور را بانبجه آهين هنوز در دست دارند و عنقریب
ممکن است مانند موسولینی ومصطفی كمال پاشا ساسله

اصلاحات اساسی برای امور مملکت بعمل آورده
اند مشروعات واصلاحات عام المنفعه اينكه بحال دولت
ومات ومملکت مصر مفيد باشد نموده وتام خود را
در اقطار وامصار عالم به تقدیس شهره ور سازند

جراید ورژيم جديد مصر

پس از سقوط كابينه مصطفی نحاس پاشا وتشكيل
كابينه دولتمآب محمد محمود پاشا ، رئيس الوزراء مصر
وبنا بمقتضيات ومصالح مملکتی دو مجلس شورای
وسنا موقتاً تعطيل وبرخي جرايد مصري موقتاً وادانها
توقيف گردیدند . جرايد ايران ، وهندوستان وافغانه
نستان حملات معترضانه شديدی به رژيم جديد وتعطيل
مجالس مصري نموده واين اقدام را كاملاً ناشايسته
پداشته اند

ولی ماهمين قدر تذکر میدهم كه از زمانيكه
زمام امور مملکتی بكف باكفايت دولتمآب محمد محمود
پاشا رئيس الوزراء در آمده كليه اعمال كابينه كاملاً قابل
تقدیس وتقدير بوده ، وهيچ يك از رئيس الوزراء
هاي سابق مصر كفايت وبراعتی چون در ايت رئيس
الوزراء كنونی مشهود نساخه اند ، وماذراتيه نزدیکی
مشروحا باقوامات وپيشرفتهاي مصاحانه مشمشع اين
رجل تاريخی ، ومجسمه فطانت وبراعت وعنصر سياست
وكياست بوده پرداخته وانهارا گوشزد خوانند گمانم
گرام مي نمايم

عدالت

نگارش يك از علما متبحر متجدد

عدالت لفظی است که تطبیق بامعنی هیچ وقت نشده و نخواهد شد - عدالت کلمه قشنگی است که سر لوحه و مصراع تمام پیغمبران و اولیاء و عموم رجال بوده ولی هیچ وقت تجاوز از لفظ نکرده است - عدالت کلمه نیست که در پناه و سپر آن هر قوم مزور از آن استفاده نموده ولی بعمل نزدیک نشده - پیغمبران و اولیاء آنها هر چه خواستند معنی حقیقی آنرا ظاهر و تامدنی ادامه دهند ممکن نشد اگر چند صباحی اجرا گردید ولی مجدد باز همان لفظ بدون معنی عودت نمود - نوع بشر عموماً متکبر است خود خواه است خود پسند است - همیشه میل علو و کبریائی دارد هیچ وقت آنچه را در باره دیگران می پسندد در حق خود روا ندارد - حضرت امیر المؤمنین صلوات الله علیه خواستند عدالت را به تمام معنی جاری کرده فوراً طاحه و زبیر و معاویه نکذاشتند -

پس این لفظی است بدون معنی این کلمه نیست ظاهراً قشنگ و فریبنده ولی باطناً تو خالی بی قیمت - علاوه بر این در پناه کلمه عدالت هر بی قانونی ممکن است بشود و اسم آنرا عدالت نام نهاد - هر کس خواست بر توده حکمرانی کند و سوار شده رکاب بکشد از این لفظ استفاده نموده و باسم عدالت جامعه را زیر بار کشید -

هر اخوند مدعی است که این لفظ را بخود بسته و خود را در ظاهر عادل قلمداد کرده میخواهد مال مردم را بخورد - هر اعیانی و کلاهی که خود را مابس به لباس عدالت کرده بدانید دروغ است و در فکر پیدا کردن و خوردن املاک و دارائی مردم است - هر تاجر و کاسبی که بر حق بهدالتی نشان میدهد کاملاً از او به پرهیزید -

عدالت فقط لفظ خشک خالی است معنی داشته باشد این همه دهات بی شمار و عمارات عالیه و تصور متوالیه بعضی اخوندهای ما از کجا آورده اندانهائی هم که ندارند دستشان بجائی نرسیده این همه دهات ر عرض طول بامعنی عدالت از کجای آید؟ -

این همه اعیان و ملاکین ایران این همه املاک را از کجا آوردند باچه پولی خریدند باچه ثروتی تهیه کردند باچه وجهی و از چه کس خریدند؟ -

بس بیائید کلمه عدالت را بکلی از لغت برداشته و بجای آن کلمه چیز و زور را بکار آوریم که باطناً و ظاهراً حکمفرماست - کلمه بامعنی باید استعمال نمود و کلمه بسی معنی و مهمل را باید محو و حاک نمود - بجهت آنکه وقتی مردم بدانند عدالت در روی زمین حکمفرما نیست و زور جای اوست مردمان ساده لوح هم فکر خود را کرده و دیگر بامید کلمه عدالت نه نشسته و محکم چسبیده کلاه خود را نکه میدارند حالا اگر نتوانستند از مال نیز استفاده نمایند اقلاً مال خود را جواهرند توانست حفظ نمود - و وقتی که قافله بداند راه ناامن است

اساحه باخرد بر میدارد ولی وقتیکه یقین بر امنیت کند
ممکن است دوچار و تسلیله دزد گردد

عدالت در هیچ جای دنیا به تمام معنی جاری نیست
جامعه ملل هم که خود را عدالت خانه بین المللی قلمداد
کرده بقول آقای مدیر چهره نما سلاح خانه دول بزرگ
جبهه کشتن ملل کوچک است کدام حکم باعدالت از
این جامعه بیرون آمده - کدام طرفداری از یک ملت
مظلوم نموده اند تاله جان کد از اهالی ریف هنوز
در فضای عالم پراکنده است - ضجه و استغاثه ملت
سوریه هنوز قلوب سنک ترازنک را سوراخ میکند
هنوز ملت متمدن سپولزه فرانسه دست از قتل نفوس
بشری برنداشته و عضو مجمع بین الملل هم هست و ادعای
عدالت و تمدن هم میکند هیچ کس از جامعه ملل
باو نگفتند عات این همه ظلم چی است در این چندساله
هیچ دیده و شنیده اید طرفداری از مظلومی این جامعه
نموده باشد جز بحکم زور و غلبه - در حالیکه سر لوحه
و صرام آنها اجراء عدالت در حق فقیر و غنی است -
اینک که دولت علیه ایران عرض تظلم خود را راجع
به بحرین بان عدالت خانه یا سلاح خانه پیش نموده به
ببیند آیا بر حقانیت و طرفداری از مظلوم حکم میکند
یاخیر؟ هزار دلیل میتراشد که ایران باید از حق خود
صرف نظر نماید چون الحق لمن غلب است -

عدالت کله نیست که اغذیاء و پرورورها از احربه
خود جبهه کوبیدن بسر فقرا قرار داده اند اگر عدالت
حکمر ما بود این همه وطن فروشان این همه ظالمین این

همه قاین و جانها ازادانه و بدون ترس و بیم زنده کی
سراسر پراز عیش و نوش خود را ادامه میدادند و بعنوان
وکالت یا وزارت بردوش جامعه سوار نمیشدند -

عدالت در هیچ جای دنیا بدان عمل نشده و نخواهد
شد ولی خود يك عده ساده لوح فریب انرا خورده
و کور کور از اسیر چنگال عدالت یعنی ظلم و زور نموده
دور و غی عدالت خود را بزحمت می اندازند - باید
بازبان گویا و صدای رسا بمرم دنیا فریاد زد که عدالت
و خود خارجی ندارد کله کله زور است جبر است هر
کسی زور دارد قوه دارد همان حاکم است همان حکمفر -
ماست همان اختیار دار بشر است - مکرر چهره نما
فریاد بزند صد میلیون مالیات دو صد هزار نظام چون
عدالت بکلی در روی زمین نیست بس باید تهیه زور
نمود زور هم باسر نیزه است زور هم بانظام است - باید
کوشید و تهیه نظام نمود قدرت و استیلا باید داشت
تا از شر لفظ عدالت اسوده شد -

نظام امروزه برای ایران اهم و اجبات است
احقر بخلاف بعضی هم قطار از عقیده ضد از اول
به نظام بوده و همیشه هم وطنان را تحریص ترذیب بجهاد
و نظام و یاد گرفتن فنون نظامی نموده ام - به عقیده احقر
هر گاه مخارج روضه خوانی امروزه را صرف تهیه
ذخائر جنگی و موتوسوزن نمود احقر باو ملی تراست -
ملل اسلامی امروزه فوق العاده حالت ضعف و رقت
را دارند - اسلامی که نصف کره ارض را در تحت
اقتدار بقوه نظامیان غیور صدر اسلام آورد در اثر

است - اسلام امروزه دارد و بضعف میرود و از اطراف
ان کفار چشم های طمع را درخته و در صدد قطع
قطعه نمودن آن هستند - مسئولیت این وقایع و فجایع
بگردن شما است - دولت پهلوی که در تحت قاید
توانای امروزه یا بجزایب ترقی گذاشته لازم به تأیید
و تکث است - شما خوب میتوانید تکث ننمائید -
چهار نفر اخوندی اطلاع از فلسفه دیانت اسلامی که
از اصفهان و شیراز به تحریک اجازت در تم جمع شدند
دامن یاک و منزله همه را لکه دار نمودند باینکه دین
اسلام دین نظام و مبنای آن بر جهاد است -

شما ای علماء حقّه ربانی و ای مسند نشینان صاحب
شریعت و ای قائدین توده بیائید و اس اساس اسلامیت
را ظاهر نمائید - چه ضرر دارد که در هر شهری چهار
نفر از شما همه روزه صبح ها در میدان مشق حاضر
شده و بفنون جنک نظامی اشا شوید - فرض کنید
ولی عصر عجل الله تعالی فرجه ظهور نمود شما که قوه
و قدرت بدنی از رفیق خانه تا مسجد را ندارید باین
لباس بلند شل و کشاد چگونه میتوانید در مقابل قوای
حیرت آور نظام امروزه ایستاده کی کنید -

این نقطه های تو خالی را کنار بگذارید که صاحب
شریعت خودشن درست میکند - خودش اصلاح
میکند حضرت رسول این همه غزوه رفت خوب
بفرماید خداوند خودش درست میکند -

خداوند میفرماید ایس للانسان الا ماسمی -
واعدو لهم من قوه و من رباط الخیل - پس هر کاری

ضعف مسلمین و تن پروری و تنبلی هر روز به يك قسمت
از آن تحت اقتدار و قیومیت کفار در می آید -

بمقیده احقر مخارج روضه خوانی زیارات نذو-
رات مهم امام موقوفات تماما باید بمصارف تربیت قوای
جنگی و ذخائر آن برسد - ساختن کشتی های جنگی
و تحت البحری و اثر و بلان امروزه برای دولت اسلامی
ایران از مخارج واجبه دیگر واجب تر است مبنای
مذهب اسلام بر نظام و جهاد گذاشته شده حضرت
ختمی مرتبت سه سال در مکه هر چه گفت مردم
بگویند لاله لا الله نارستگار شوید جز خاک و خاکستر
بر سرش ریختن و در صدد قتلش بر آمدن نتیجه نداشت
و شبها هم از ترس خواب راحت نداشت و در شعب
ابو طالب شبی چند جا خوابگاه خود را عوض میکرد
که نکشندش ولی از وقتی که بامر جهاد پیش آمد و شمشیر
حقی و حمزه و اصحاب بکار افتاد کار شروع کرد به پیشرفت
نمودن و روز بروز ترقی کردن و وسعت دادن

اینک که عنان سخن بدین جا کشید و در تفسیر
کلمه عدالت به نظام رسیدیم از همه جا دست برداشته
و هم قطاران و رفقا را دعوت مینمایم و طرف خطاب
قرار داد عرض میکنم

رفقا اینک که زمام اختیار جامعه در کف شما است
شما هم نفاق را کنار گذاشته یک دل یک جهت دولت
امروزه ابراز آن تکث بخشید مردم را تحریص به یاد
گرفتن فنون نظامی فرمائید کتاب سبق و رمایه از
برای همین کارها ماست جهاد از برای حفظ بیضه اسلام

اگر میخواهید کار کنید البته ارات عظیم دارد اگر هم نکنید یقیناً مسئول صاحب اسلام خواهید بود - از شما است که در مساجد و منابر مردم را بحفظ حوزه اسلامیت و مملکت آشنا سازید - مصارف خیر به امروزه را امر دهید که صرف ساختن کشتیهای جنگی نمایند باید اعانه جهت ساختن تحت البحري و ائروپلان جمع اوری کنید - باید کمک های معنوي بدولت امروزه نمائید تا در نزد صاحب شریعت روسفید باشید در خاتمه امیدوارم که عرائض حقه احقر مورد قبول واقع شده و نتایج مطلوبه حاصل آید

الاحقر خادم خدام الشرع الاظهر
شیخ محمد تقی الاصفهانی
غفر الله ذنوبه

(ده هزار پوند تبرع)

تلگرافات بغداد مشر است که یگداسته از مهند - سین المانی محض کشیدن آب فرات به نجف بعراق وارد شده و چنانچه اشاعه میدهند مهند سین مزبور از طرف حاج معین التجار بوشهری عازم شده اند . حاجی معین التجار برای این مشروع ۱۰ هزار پوند (۵۰ هزار تومان) تخصیص داده (چهره نما) لای بد قسمتی حاج معین التجار از این قبیل مشروعات عام المنفعه که ایران بیشتر بدانها محتاج است ، بوطن عزیز خود تخصیص داده اند

بسته بسعی و عمل است - ختم ودعا در موقع خود مفید است - مثل شاه سلطان حسین نمی شود در خانه نشست و ختم گرفت تا فغانها را تار و مار نماید و از میر عظیم رمال استمداد جست
آیات جهاد و تشجیع مسلمین را بجهاد در قران و احادیث همگی بهتر از اذقرا میدانید روز نامه خواندن را کفر ندانید کتب ضاله نیستند وقایع روزانه است تا از اوضاع جار به دنیا و وضعیت خارق العاده امروزه مطلع شوید و بدانید دول اروپائی چه میکنند و مسلمین در چه حالند ؟

موقوفات ابرار را که میتوان تشکیل اردوی صد هزار نفری از آن داد صرف چهار نفر طلبه شپشو که نه بدرد دنیا میخورند نه آخرت نه نمائید اینها بر خلاف امر خدا (ولو لا نفر من کل فرقة طائفه الخ) حجره مدرسه و تزییل خانه را اشغال کرده فکر عزرائیل حرکشان دهد

دولت دولت اسلامی ، ملت ملت اسلامی ، علماء علماء حقه اسلامی ولی نفاق و دورنگی باعث افتراق ملت از دولت است باید کوشید تا وحدت جامعه ملی تولید نمود - وحدت اسلامی تشکیل داد در زیر لواء کلمه حقه اسلامی حفظ حدود و ثغور مملکت اسلامی را نمود - دولت از ملت - ملت از دولت - دورنگی تابکی - همه برای ابن اب و خاك باید کار کنیم - همه حفظ دیانت و خاك عزیز وطن را باید بنمائیم تن پرور بر اکنار بگذاریم - وجود شما در ترقی مملکت

مدرسه خیریه سلطانیه

در شیراز

در هفته های گذشته در ضمن مطبوعات فارس رساله ای بسم فوق از شیراز بداره ماواصل شد، که حاوی شرح جشن افتتاح شش ماهه مدرسه خیریه سلطانیه بود که بهمت وفتوت آقای کرامت الله خان مشیری خاف مرمت مآب حامی محمد ابراهیم خان ناسیس گردیده است

مقام لازم است خاطر نشان آیم که بنام نامی مرحومه سلطان الحاجیه خانم دختر نیک اختر حاجی میرزا ابو الحسن خان مشیر الملک شیرازی بود، که آثار خیریه اش از کاروانسروپل و حسینیه و بناهای عمومی و مسجد و غیره که بهمتش ساخته شده هنوز در شیراز و اطراف فارس باقی و نام نیکویش را احباب ساخته بطوریکه هر شخصی بانظر تقدیر و تقدیس بانی زبور از حمت می فرستد.

نگارنده در سال ۱۳۲۵ ر شیراز بشرف ملاقات حاجی محمد ابراهیم خان پدر آقای کرامت الله خان

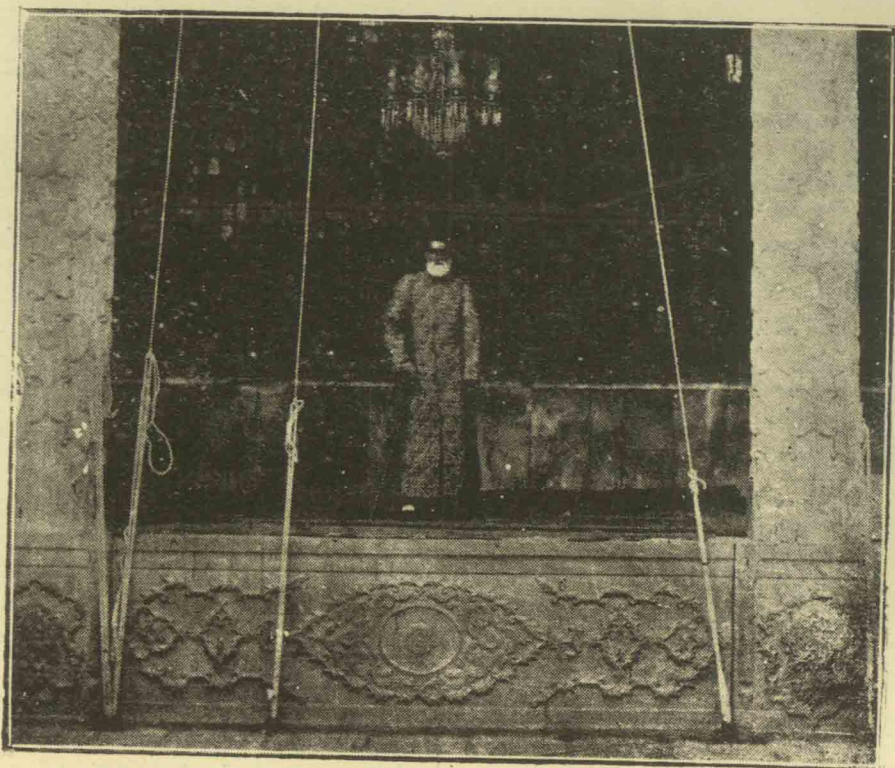

آقای کرامت الله خان مشیری

نازل شام، این شخص مجسمه صفات حمیده و یکی از سال ۱۳۴۳ که عبورم بشیراز افتاد، در این باره ملاقات مظاهر نیکوی اخلاق بود، رحمة الله علیه و نیز در آقای کرامت الله خان فرزند سعادتمند حاجی محمد

ابراهیم خان رسیدم ، در حقیقت این ثمره طیبه اثر همان پدر بزرگوار را از هر جهت در بر دارد بلکه در معارف پروری پیشی جسته ، در آن هنگام ایشان مدرسه ضیائیة را در شیراز تأسیس نموده بودند و نگارنده برای دیدن مدرسه فوق باتفاق ایشان به مدرسه رفتم و مختصری از تحصیلات شاگردان و وضع مدرسه و خیر مقدم خواندن شاگردان و تشکر مانفاده شد ، مدرسه فوق در سال ۱۳۳۷ تأسیس گردیده بود اکنون همان مدرسه اسمش مبدل به سلطانیه گردیده و در روز ۲۷

خرداد ۱۳۰۷ شمسی بنا بر دعای آنی که از طرف آقای فیوضات رئیس محترم معارف شیراز شده بود جشن مفصل در مدرسه مزبوره بعمل آمده و در این جشن وجوه علماء و بزرگان و طبقات مختلفه جمع شده و امتحانات شش ماهه اطفال در حضورشان بعمل آمده و راپورت شش ماهه آن از طرف مدیر مدرسه در حضور آقایان قرائت و مورد تحسین بیشماری واقع گردیده نگاه آقای فیوضات و آقای حکمت هر یک بنوبه خود نطقه‌های شایان توجهی ایراد نموده اند .

« منظره حسینیه شیراز و مرحوم حاجی محمد ابراهیم خان والد آقای کرامت الله خان »

حقیقتاً آقای کرامت الله خان در تأسیس این | نموده اند با جدیت و فعالیت که در تربیت اولاد همواره
مدرسه و منابع سرشاری که برای اداره آن وقف | طناب خود بکار برده و می رند بسایان تقدیر و موجب

فرق بین شاهنشاهی پهلوی و شاه عباس کبیر - و امپراطور روم

دو فرسنگ و نیم راه پیاده

چنین کنند بزرگان چه کرد باید کرد

جراید مرکز اشاوه دادند که گام توقف اعلیح

حضرت پهلوی در دزفول ظوفان شدیدی که باران سختی

متعاقب آن بود رخ داد. و تا وقت حرکت موکب

ملوکانه شدت باران ادامه داشت ولی تصمیم ملوکانه

وعزم فولادین شاهانه در بازدید خرابه های شوش

و تفحصات عمیقه در آن نواحی قطعی بود، و با وجود

راپورتهای متوالیه در خصوص بدی راه و خرابی جاده

و بعلاوه معاضدت عناصر جوی ذره در تصمیم ملوکانه

مؤثر واقع نشد چنانچه بر حسب پورگرامیکه قبلا

تهیه شده بود اعلیحضرت ساعت ۸ صبح جمعه از

دزفول حرکت فرمودند.

در بین راه اتوموبیلهای ملتزمین همواره با مشاکی

و مصائب عدیده مواجه شده، و هنوز چند فرسنگی

از دزفول دور نشده عده کثیری از توموبیلهای ملتزمین

رکاب در گل ولای میمانند. مسافت پنج فرسنگی

بین دزفول و شوش بالاخره پیهوده شده، و موکب

همایونی ساعت ۱۱ صبح در شوش نزول اجلال فرمودند

اعلیحضرت سپس بامد اقه کامل خرابه های شوش

را بازدید نموده و بقاعه تیکه فرانسویها در ایام گنجکاوی

در آن نواحی آماده نموده عزیمت فرمودند. در آنجا

تمجید است و این خود سرمشق بزرگی برای سایر

رجال و ثروتمندان شیراز است که بوجود ایشان نگریسته

و هر کدام در صدد تأسیس یک چنین دارالتربیه ای

بر آمده و در راه خدمت بعلم و انسانیت بکوشند

این نکته را نیز باید بانای کرامت الله خان

خاطر نشان ساخت که خود ایشان همواره متوجه

و مراقب معلمین و متعلمین باشند که بیشتر از بیشتر

بر رونق آن رمزایای تربیتی و اخلاقی اطفال افزوده

گردد، و بعضی مفسد اخلاقی که در سایر مدارس

در پرتو سوء اخلاق مدیرانش شایع است بر اثر سوء

اخلاق مدیر و معلمین در این مدرسه تولید نشود.

در شیراز صاحبان اخلاق حمیده و صفات پسندیده

که برای مدیریت و عهده داری این مسئولیت خطیر

و جودشان نافع است، یافت می شوند مانند مدیر

استخر و مدیر عصر آزادی که مجسمه اخلاق حمیده

و ملکات مرضیه هستند زیرا هر جوان فکلی مسجع

و مقفایافت را نمی شود متصف بصفات پسندیده

و اخلاق نیکو دانست و زمام امور اخلاقی و روحی

مشقی اطفال معصوم پاك دامنرا بکف او گذاشت که

سوء سریرت او بمتعلمین سرایت خواهد کرد (تو

خود حدیث مفصل بخوان از این مجمل) در پایان ما

افای کرامت الله خان را تهنیت گفته و موفقیات

ایشان را خواهانیم و امیداریم سایرین نیز بایشان تاسی

نمایند و ابواب سعادت بکشایند

رم بود که محض بجاء آوردن فریضات دنیائی از قسطنطنیه تا اورشلیم (بیت المقدس) که گمبه مسیحیان است پیاده راه پیمود در صورتیکه همه بخاراهام فروش و باگل و ریخان انباشته شده بود . ولی باید قراموش نمود که در زمان شاه عباس و امپراطور روم نقطه نظرشان از نذورات و عقاید مذهبی بود که مذهب ان زمان بر کلیه دنیا حکمفرمائی داشت و سلاطین فرایض مذهبی را بی اندازه مقدس می شمردند . و البته نفوذ آنها نیز در تقدیس مذهب تامین می شد . این بود که شاید خواست و ناخواست بدینگونه عملیات چندی تن در میدادند .

ولی بی اندازه مورد تقدیس است که ذات ملوکانه پهلوی اینهمه مصائب و مشاغل را در ایام زمستان و تیره کی هوشبانه روز برای معرفتی تجد و تشجیع ملت و راحتی رعیت و آبادی مملکت متحمل می شوند . و البته بر وزراء و رؤساء دولت و کلا ملت است که بذات شاهانه نایبی نمود و در امورات مرجوعه پیش از پیش جدیت و وفالیت نشان دهند که نه تنها ایل حضرت پهلوی را از خود راضی نموده بلکه گوشه از صفحات تاریخ عهد دلارای پهلوی را تخصیص نام خویش و وفالیت در شنده خود دهند

رفع اغتشاش در خوزستان

تلگرافات خبر داد که قشون دواتی اعراب یانمی و متمر دین را سرکونی نموده و پس از انهمام فاحش برخی بطرف عراق عرب فرار نموده

ذات شاهانه منظره خرابه های شوش و انار نیاکان یاکان خود را پدید عهوت نگر بسته و از ان پس عازم ناصری گردیدند در نوقت کل ولای فراوان جاده را مسدود نموده و قومو بیاهام با مشاغل متعددی چند فرسنگ از راه راهی پیمایند که شب فرامیرسد . در دو فرسخ و نیم شهر ناصری شو فر راه را بکلی کم میکنند . پس از یکساعت معطلی بالاخره روح سلخشو ری و نظامی که در وجود اعلی حضرت بود مت گذارده شده ، ذات شاهانه را پیاده ناصری عزیمت میدهد . ساعت ۱۱ بعد از ظهر نیمه شب اتا حضرت و چند تن از ملتزمین رکاب با مشقتی طاقت فرسا با مواجیه تاریکی شب ، و کل ولای ووزدن بادهای برودت اور ، وارد شهر ناصری میگردند با وجود آنهمه صعوبات و مصائب ذات شاهانه ابدآ احساس خستگی نفرموده ، در صورتیکه چند تن ملتزمینکه باشاه وارد شدند شدت گرفتگی بی اندازه بر وجودشان غلبه یافته بوده

بلی ، اگر صفحات تاریخ نظر افکنیم خواهیم دید که درد و مورد و نفر از پادشاهان بزرگ آسیا و اروپا پیاده راه پیمودند در صورتیکه نه تنها نقطه نظرشان مذهب بوده ، و تصمیماتشان فاند نظریات ملی و مملکتی و رسیدگی با امورات اجتماعی بوده است نخستین شاه عباس کبیر یکی از دو پادشاهان مذکور بود که پیاده از اصفهان بمشهد مقدس مشرف گردید در حالتیکه با چند تن ملازم انهم در روزها و بودن پیشخانه و غیره و دیگر یکی از امپراطورهای

شورش در افغانستان (خوزستان و صحیداو)

از مراسلات مناخره خوزستان

خوزستان که تاچندی قبل از نعمت آزادی وحق گوئی محروم و بکلی در ردیف یکی از شهرهای خارجی و نامش عربستان بود بواسطه مجاهدت و فدا کاری بگانه فرزند رشید و پدر تاجدار ایران در تحت نفوذ دولت قرار گرفت و رفته رفته بیمن توجهات آنذات پاک مقدس شاهنشاهی ادارات دولتی برای رسیدگی بدعاوی و حفظ جان و ناموس امالی در این ایالت زرخیز تأسیس و میرفت که قومی رو بترقی و تعالی برداردولی بدبختانه اول و حله دوچار تمدنی رؤساء بی عاطفه پول دوست گردیده و چیزی نمیگذرد که مجدد آخوزستان حیات دائمی و آزادی و استقلال را از دست بدهد با جو دیکه مردم هر چه داد مبرزند فریاد میکنند و کلاه بیمر ورت جو ایشان را میدهند و نه وزاری پاسخی ا خوزستان برای مأمورین وظیفه ناشناس واجنبی پرست مزرعه بابر کتی است که یکسال اموریت در اینجا تأمین یکصد سال آئینه زندگانی مینماید پس خوشحال کسی که سه سال است در خوزستان است - ای کاش باندازه یکهزارم آنچه از خون این ملت رنجبر ستم دیده زحمت کش میکنند بانجام وظایف خود میپرداختند - آقای مدیر محترم یکی از ادزاتی که در خوزستان تأسیس یافته صحیحیه است که جان پاک مشت اهالی بدبخترا

ابن چندروزه تلگرافات عدیده ای مبنی برشورش در افغانستان ، از کابل ، و هندوستان و اروپا در مصر اشاعه یافته است ، خبرهای مزبور حاکی است که دستجات قبائل و شورشیان متعصب بر ضد حکومت مرکزی و علی رغم اصلاحات امان الله خان قیام نموده و شدیداً در مقابل حکومت ایستادگی دارند ، بطوریکه خود اعلیحضرت سپهسالاری قشور را بکف با کفایت گرفته و در معر که جلال آباد حضور یافتند عجبتر اینکه تلگرافات خبر دادند که شورشیان با آنکه هزار نفر تلفات دادند ، معذک ارك سلطنتی را در جلال آباد با تمامی اناثیه و اشیا ایکه از اروپا رسیده بود آتش زده و دست تطاول و ینما به اموال سلطنتی دراز کرده و هر چه بوده برده و بی حیائی را بجائی رسانیده اند که برای چشم زخم بوجود اعلیحضرت اعلان شومی اشاعه داده اند و جلال آباد محصور شده و متوجه کابل هستند

ماز این پیش آمد ناگوار که مانع سیر مرقیانه اعلیحضرت در راه تجدد است تأثر عمیق خود را اظهار نموده و امیدواریم که حق غالب شده و شورشیان نابود و بکیفر اعمال خود برسند . اینک باید نگران اخبار جدید بود که عاقبت بکجا منتهی خواهد شد شب ایستن است تاچه زاید مقرر

بدست بکنفر دهانی بیعلم طماع شهوت پرست که او را
رئیس صحنه مینامند و اگذار شده و ذیلا خدمتی را
که این اداره محترمه نسبت بجمعه خوزستان ابراز فرموده
برای استحضار آن مدیر محترم و هموطنان معظم مینگارد
تا دیگران به بینند خوزستانیان دوچار چگونگی اشخاص
بی وجدان و در شکنجه چه قسم ظالمان خونخوار میباشند
همانطوریکه بر ما واجب است از ماورین نالایق
و دزد و طماع اظهار نفرت و اعمال آنها را گوشزد جامه
نموده و تغییر شن را از اولیاء امور تقاضا نمائیم لازم
است که از ماورین وظیفه شناس جدی با وجدان
قدردانی کرده و بقای آنها را از زمامداران ممالک
خواستار شویم. پیغمبر اکرم و رسول اعظم میفرماید:
النعمتان مجبولتان الصحه والامان بحمدالله خیر آهالی
این نواحی در اثر جدیت و بروز ایافت یگانه ماور
وظیفه شناس و وطن پرست رشوه نخواد حضرت آقای
سرتیپ فرج الله خان حکمران محترم و ماور فوق
الماده خوزستان و آقای سرهنگ رکن الدین خان رئیس
محترم تشکیلات نظمی که سوابق در خشانشان
بر همه کس واضح و لایح میباشد از نعمت امنیت بر
خور دار و یگانه آمال و آرزوی دیرین خود کامیاب
گردیده اند

امانتها عاملی که باعث عمران و آبادی و ازدیاد
جمعیت یک ممالک است بنا بر مسداق عقل صحیح در
بدن سالم است صحیح میباشد که بدبختانه اهالی خوزستان
از این نعمت محروم و صحیح این سامان اسمی لامسمی

گردیده است در صورتیکه این ایالت وسیع از نقطه
نظر جغرافیائی محتاج بصحیه مهمی است که در رأس
آن بکنفر رئیس جدی با ملامت و نوعخواه وطن
دوست قرار گیرد بدبختانه برخلاف آن مشاهده و گویا
ریاست محترم صحیه کل ممالکتی تصور مینمایند که با اعزام
داشتن بکنفر شخص بی اطلاع آدم کش پول پرست
موسوم به دکتر یدالله خان پورمه با حقوق گزاف
اسما بر ریاست صحیه خوزستان و معنای غارت و کشتن
مردم منتهی مساعدت و معاضدت را نسبت بخوز -
سنانیان اراز فرموده اند :-

ما که هنوز تصود از آن صحیه را نفهمیده و ملتفت
نشده ایم که صحیه برای چیست خوبست توضیح
داده شود این شخص که چون زلو خون این مملکت
بیچاره را میمکد وظیفه اش چیست و کارش چه است
آیا باید قدمی برای نظافت شهر و جلوگیری از امراض
مقاربتی و مسی نماید یا علاوه بر آنکه حقوق گزاف
از دولت میگیرد از فقرا و بیچارگان و عزبا تقاضای
وجه و حق تقدم نماید و در صورت نداشتن وجه بایس
گردنی از محکمه پرو نشان کرده و آنها را با چنگال
اجل دست و گریبان نماید

پس از سه سال که با مردم بهمین رویه رفتار
نمود ملتفت شد که مردم خوزستان از حد و تزویر
او مسبوق شده و رجوع بدکترهای نسبتاً حافظ مینمایند
اولا وسیله زحمت دکترها را فراهم نموده و ثانیاً راه
بهتری بدست آورده و بعنوان دیگری میجو اهد بکنند

مردمان بیچاره را نظیر سال گذشته قربان هوی و هوس منافع شخصی خود نماید در سال گذشته بواسطه بی علاقه‌گی ریاست محترم صحیه خوزستان مختصر و بانی از بین‌النهرین بنا بری سرایت و چون دید بهترین موقع برای استفاده بدست آمده است بواسطه هو و جنجال غربی که در خوزستان انداخت و کم کم بکوش او ایام محترم مرکز رسانید و کلا محترم مجلس گویا خیال دلسوزی بحال این ملت بیچاره نموده و چهار هزار تومان بخیمال خود اقرار ری خرید واکسن واعزام اطباء و جلوگیری از این مرض ناگهان تصویب نمودند حال نمیگویم که این پول خرج چه شد و صرف عیاشی چه اشخاصی گردید و بجهت که رفت ولی فقط جزئی از عملیات یگانه دکتر حاذق و عالم ریاست محترم صحیه خوزستان آقای پورمند بمرض میرساند که عده زیادی مردم بیچاره در اثر ترس از هو و جنجال بکه این شخص فاضل در شهر انداخته و دجان خود را فدای منافع او نمودند اگر مامنکر این قسمت نیستیم که مرض و باد خوزستان شیعه پیدا نکرد ولی نه باین ترتیب که ایشان هو مینمودند خلاصه پس از آنکه دوات با آنهمه جوش و خروشی که در این قسمت ابراز فرموده واکسن برای تزریق اهالی خوزستان حاضر کردند آقای دکتر پورمند با چند نفر از دوستان هم پیاله بعنوان ای که مریض هستند در سرداب منزل مخفی و چند نفر از شاگردان خود را که اصلا سابقه از واکسن زدن نداشته‌ند با حقوق

گزارش بساز شهرهای خوزستان برای تلقیح اعزام که کاش جزئی از حقوق مصوبه را هم با آنها داده بود و چند نفر دیگر را در آنصری بجان مردم بدبخت انداخته و بزور خش با آن سوزنهای بدتر از جوالدوز دست عده از بیچارگان را مجروح که قریب چهار ماه در اثر زدن واکسن بستری و بعضی دیگر از ترس جان را قربانی راه صحیه نمودند و غیر اینها که تا این اواخر که کلی وبا از خوزستان رحمت ربسته بود آقای دکتر دست از جنجال برن داشته و خیال مینمودند که شاید مبلغ گزاره دیگری از تصویب بگذرند خلاصه چون دید سال گذشته زهو و جنجال خوب استهاده شد و کسی هم نپرسید شما که رئیس صحیه بودید و چهار هزار تومان اعتبار برای دفع و رفع و باداشتید کدام يك از اشخاصیکه با مرض دوچار شدند معامله نمودید و کدام قدمی برای جلوگیری از سرایت آن شهرهای دیگر برداشتید این است که امسال در صورتیکه در هیچ نقطه خوزستان اثری از وبامشاهده نمیشود اعلان مینماید که بجهت واکسن زدن برای جلوگیری از مرض وبابصحیه حاضر شود اگر چه ما این پیش بینی را بحسن قول تلقی نموده و از نیات حسنه ایشان متشکریم ولی هو است که ریاست صحیه بدوات پیشنهاد نماید که اقل چند نفر دکتر حاذق برای واکسن زدن بخوزستان اعزام نمایند یا اینکه در ذیل جمله (بمرض ورم نکردن دست و مخفی نشدن در سرداب) را اضافه نمایند والا مردم فریب او را نخورده و حتی اگر جان خود را فدا

نمایند حاضر برای زدن واکنش نخواهند شد و نیز در اثر این اعلاّت عده از مردم بیچاره را از فروش تره بار منع و مسافری را برای دادن تذکره چند روزی معطل و محض اینکه رضی غیر قابل اهمیت (فیرازوبا) در شهر بروز نماید یک قسمت اهالی از ترس و باجان خود را تسلیم نمایند و اهالی بدبخت از اینکه ظلم و تعدی دیده و شکایت هم نموده نتیجه نه بخشیده مابوس گردیده و تسلیم محض شده اند ولی نباید اولیاء و متصدیان امور باین سکوت اهالی فریفته شده خوشحال باشند که إذا یأس لانساز ظالمانه یکمرتبه هیچاز خیلی عظیمی برپا شده مسئله غامض شود لازم است یک تذکره حفظ حقوق ملت شده تا پیش از این پرده از روی کار برداشته نشود.

آخر طمع هم اندازد دارد و جدان هم چیز خوبی است ای اولیاء امور یک اندازه بخود آید و از این خواب نو بین بیدار شوید و خود را بیش از این پیش مات منفور نسازید که ان روی شما عاقبت وخیمی پیدا خواهد کرد چنانچه از رویه غیر مشروع و غیر قانونی خود داری ننمائید ما مجبوریم بنام حفظ حقوق مشروع مات کاملاً کارهای شمارا باسوابقتان گوشزد کایه جا همه نایم :-

در خانه از پدر تاجدار خود عالی حضرت شهر یاری و متصدیان امور مملکتی خواستاریم عطف توجهی باین مسئله حیاتی فرموده و راضی نشوید بواسطه حجاب منافع شخصی یک نفر طبیب نادان بی تجربه مجدداً یک مشت

(افغان برادر ایران) (است)

از مراسلات کراچی هند

بر خاطر ارباب معرفت و دانش پوشیده نیست که راه سعادت و جاده ارتقاء هر مات توسط علم و ادبیات پیموده می شود . امروز ملل مختلفه متمدنه عالم که از عصر حاضر بخوبی واقف اند میداند که بقاء شرافت در سایه حیات ادبی است ، مهم ترین امور مملکتی مانند نظام بری و بحری ، انتظام داخلی و سرحدی ، همانا در اثر معلومات دقیقه و تخفص در فنون ساری و قوی خواهد شد . از واضحات است که وجود سلطنت بسته بوجود رعیت ، و استقلال رعیت منوط به بسط علوم و فنون است . وقتی ملتی از لذا بد علم و ادب ملذون گردید دیگر محال است که بدست سایر ملل معدوم گردد . هر ملتی که واقف بر موز سیاسی ، اقتصادی ، فنی و غیره گردید ، همیشه حق مشروع خود را در هر موردی محارست میکند ، و بدیهی است که تنها عاملیکه ثبوت قومیت و ملیت ملتی را در نزد دیگران ایجاد میکند همانا درجه سیر و استیلاء علم خواهد بود بران قوم .

برای مثال ، افغانستان که هزارها سال از کاروان تمدن عقب است در پر تو علم و معرفت عماقریت با ملل متمدن برابری خواهد کرد . آیا سرعت سیر علم و تحکیم استیقلال در

ولی خوشبختانه دست قدرت زوال افغانستان را طالب نبود ، چنانچه پدر تاجدار و شاه مهربانی مثل اعلیحضرت امان الله غازی را بجا افغانان عطا فرمود و روح تازه و حیات جدیدی در کالبد افغانستان دمید . از بدو سلطنت تا کنون این یگانه ناجی ملت افغان شبانه روز در پی ترقی و تعالی ملت ، وجه در سفر وجه در حضر ملت خود را فراموش ننموده تا اینکه افغانان را کاملاً ملت متجدد و مترقی بهالمیان معرفی کنند . بزرگترین حقی که این پدر تاجدار بگردن

افغانستان چگونه پیدا شد ؟ از همت والای اعلیحضرت غازی امان الله شاه ، امروز شاه غازی ثلث عایدات مملکتی خود را صرف معارف مملکت میکند ، والبته ترویج معارف و بسط علم همواره بر اقتدار افغان خواهد افزود .
اگر نظری بصفحات تاریخ افکنیم می بینیم که افغانستان از قدیم دارای ابهت و جلال بوده و در از غفلت چندین ساله اخیر نزدیک بود استقلال افغانستان محو گردد ، ولی پیمایش دارج علیا و سفلی را تقریباً هر قومی عمل نموده است

جناب انا عبد الرؤوف جان فرزند آقای حاجی عبد الغفور خان بن دوست محمد خان توحی
که يك از جوانان متنور متجدد بوده و در جمن تجارت معتبری از جانب پدر بزرگوار خود دارد

دیگری از خدمات برجسته شاه غازی ترویج صنایع بوده ، چنانچه کارخانجات پشم ، ریسی ، ریسمن بافی و پارچه بافی وغیره در مملکت مفتوح گردیده و شاید دیر زمانی

ما افغانان دارد همانا ترویج معارف و بسط مدارس است ، زیرا که از همین معارف است که آبادی و عمران ، و حتی استقلال و آزادی هر ملتی تضامن می شود ،

نگذرد که ملت افغان از حیث البسه محتاج بخارجیان نخواهند شد.

خدمات شاه غازی بر هیچ کس پوشیده نیست، چنانچه اعلیٰ حضرتش حتی از تشویق محصلین مدارس نیز غفلت نمیفرماید از طرف دیگر علیا حضرت ملکه که تریا همواره برای ترقی زنان افغانی جان نثاری میکند، چنانچه چند مدرسه نسوان بتازه کی تشکیل فرموده و دختران افغانی را برای تدریس در آنها تشویق میکند بعلاوه دختران افغانی باروپا و ترکیه برای تدریس گسیل داده شده اند. رویه هر رفته میتوان آتیه درخشانی را برای دختران امروزی و نسل آینده افغان منتظر بود.

واضح است که ترقی و منتظره نسوان افغانی در پرتو مساعی جمیله ابن ملکه عظام و ایام الخواتین احراز خواهد شد چرا که این اول خانم افغانی است که پیشقدم گردیده میخواهد بوی علم و معرفت را بشامه زنان افغانی برساند و اول نامی اش در تاریخ بارقام برجسته نگاشته خواهد شد علاوه بر ترویج مدارس نسوان علیا حضرت ملکه انجمن نسوان افغانی را مقرر داشته و علاوه خود بشخصه در دارالتعلیم نسوان تشریف فرما شده و بدختران افغانی راه تعلیم و تربیت را می آموزد. چقدر در این دوره دختران افغانی شرافت مند اند که در زیر سایه چنین بانوی عظامی تربیت می شوند و بر زنان افغانی است که این دوره را مشعشع ترین ادوار تاریخی خود بدانند.

حال قارئین محترم قضاوت کنند که در این دوره مشعشع که افغانان از زن و مرد در جاده ترقی قدم نهاده و باروخ خستگی ناپذیر مسیر خود را سیر میکنند آیا ممکن است کسی و یا حادثه بتواند آنها را از کار باز دارد؟ خیر! امروز که استقلال افغانستان بر هر دولتی ثابت شده، تازه مقرضینی دیده می شود که تم برداشته میخوانند تخم نفاق را در این خاک

مقدس ما پاشند. ولی نمی دانند این تخم هاریشه دار نخواهند شد. و سیلاب مودت و یگانگی افغان بادول هم جوار این تخم های نفاق را ریشه کن نخواهد نمود. همین قدر گوشزد میکنم که آنهاثیکه می خواهند میان دو دولت معظم اسلامی (ایران، افغان) تخم نفاق پیاشند بدانند که ایران و افغان همواره برادر بوده و هستند و افغان از ایران و ایران از افغان است. همواره ترقی و عظمت این دو دولت قدیمه را از خداوند متعال خواستارم و بتقرضین میگویم (این ره که شما میروید بترکستان است) ما از جوانهای وطنی خود استدعا داریم که جواب ننگارشات آنان را بدهند

ع . ر .

چهره نما

چند مکتوب در این زمینه جمله اخیر باداره ما رسیده که اگر مقتضی دانستیم در آینده با تملیق شاید منتشر سازیم

تالگراف جهان قیمت

تبعید سیصد آخوند

طهران ۵ دسمبر ۲۳ ج م

تا با امروز سیصد نفر از علما از طرف حکومت مرکزی تبعید شده و بعضی از آنان به اطراف بحر قزوین (اردبیل) و بعضی دیگر به سنه (کردستان) روانه گردیدند. نیز به برخی از آنان اجازه داده شده که بهراق مسافرت نمایند. اینک حکومت ایران در صدد تهیه لوايح و قوانین تازه برای تقدیم بمجلس شوری بر آمده و اکنون لوايح مزبور در کمیسیونهای پارلمانی مورد بحث است، نیز حکومت ایران برای

برخ بعضی اقایان بر خورد ولی یک روال بود و شاید بالاخره خدمانی انجام داده میشد — ولی امساله بکلی بازبچه شده هر ماهی یک نفر رئیس صحیحیه فارس میشود ابتدا دکتر احسان طیب صحیحی بهمان چند روزی در مراجعت بشیراز این پست بی صاحب را اشغال کرد — چند روز بعد دکتر احمد خان خراسانی نیز وارد گردید و با دکتر احسان بسروکله یکدیگر زده ایشان پیش بردند و صحیحیه را تصاحب و دکتر احسان رفت چند روز بعد دکتر عبد الله خان از کرمانشاه وارد و احمد خان منفصل بجای دیگر رفت طولی نکشید که دکتر عبد الله خان مأمور بوشهر گردید و فارس باون صحیحیه گردید.

معلوم نیست رئیس کل صحیحیه چه تلون مزاجی دارند که هر ساعت یک نفر را مأمور میکنند یا میخواستند همه را بر باست صحیحیه فارس خوش کند و از خود راضی نماید اگر ما ورین این قسم عوض بدل شوند که در سال چه خدمتی میتوانند انجام دهند هنوز از راه نرسیده دیگری فرستاده می شود — اگر لایق نیستند چرا میفرستید و اگر لایق هستند چرا فوری عوض مینمائید همه اینها مثل خواب و خیال به شیراز آمده و رفتند.

اخیرا یک نفر دکتر دیگر میر علائی (سید حسن خان) که از دوستان خودش هست بواسطه دوسنی با صحیحیه کل رئیس صحیحیه فارس شده ایشان قبلا در دهات اطراف اصفهان طیب صحیحی بوده یک دفعه بواسطه دوستی با رئیس صحیحیه رئیس صحیحیه فارس شده اند

آقای دکتر میر علائی یاستور در مقابلش زانو زده و دیا لاقوه از شاگردان دبستانش بشمار میرود در حماسه سرائی و وقار و نخوت شخص اول ولی عمل واقفادی از ایشان تا بحال جبهه صحیحیه فارس دیده نشده در عوام فریبی بد طولانی دارند که بربند علامت سپیدی را که سبز رنگ است روی جرزقه

توانین مدنی لایحه ای که از بهترین قانونهای مدنی عالم اقتباس شده برای معاملات قضائی، روابط افراد با هیئت اجتماع و غیره، ترتیب داده است.

چهره نما

خبر فوق که نوبد نازه ای در پی گرفت ایران در راه سعادت و ترقی، ما داد، در خارجه مخصوصا نزد ایرانیان انعکاس خوشی نموده و موجب بسی امید و آری گردید. حکومت ایران تا قبل از سلطنت اعلی حضرت پهلوی — ایان دراز رنحت نفوذ و فرماز — وئی یکمشت اخوند مای مغرض و مفسدن ایران واقع شده بود، حال مشاهده می کنیم پیروی جوان حکومت پهلوی هر یک از خوندهای مفسد که — بسبب تشویش اذهان و اخلال نظام و فساد گردد فوراً یک نفر اعمال خود، میرسد

از طرف دیگر وضع قوانین و لواحق جدید مدنی و قضائی که بر طاق اصول الغاء امتیارات است بسی شایان تقدیر و قابل تقدیس می باشد.

(تطورات صحیحیه فارس)

نتیجه خاطر خواهی

از مراسلات شیراز

امسال صحیحیه فارس الت ملعبه صحیحیه کل و چند نفر اطباء صحیحی گردیده سال گذشته که دکتر سید عماد العلی خان رئیس صحیحیه فارس بود خوب یا بد یکسال بر سرکار بود و معلوم است قدمهای بلند و کوتاهی بر میداشت و اگر چه

بکر بسته اند و روی میز مطب قران و بک زاد المعاد همیشه گذاشته است .

باری بقول آقای مدیر گلستان که نوشته بود آقای یاسائی بواسطه دوستی باوزبر عدلیه به رتبه ۹ قضائی داخل در عدلیه شدند (این است معنی دوستی باوزبر) ما هم میگوئیم (این است نتیجه دوستی با رئیس صحیه) واقعا آقای مدیر گلستان خوب جمله و مثلی انتخاب کردند

مقصود و نتیجه این است که در ایران سابقه خدمت و درستی و امانت و جدیت و لیاقت و معلومات علمی منظور نیست فقط دوستی با رؤساء لازم است والا دکتر میر علائی بعد از چهار ماه داخل شدن در خدمات صحی (در زمان ریاست دکتر بهرامی، رئیس کل صحیه سابق) مهم در دهات اطراف اصفهان یک دفعه (در زمان رئیس کل صحیه حالیه) رئیس صحیه فارس شوند چر سابقه دوستی با رئیس حالیه سابقه دیگری مانعی بنیم

نتیجه این میشود که اشخاص جدی فداکار یک دفعه از محیط فاسد ایران مأیوس شده و دیگر خدمتی بسز نخواهد نمود چون برفی و تعالی در ایران بسته بدوستی است هر کس دوست وزیر یا وکیل یا امیر یا رئیس است نانش توی رغن است هر کس اشنائی ندارد هزار خدمت کرده با شما باید برود سنک بیندازد تا بغلش . لذا ما با اشخاصیکه از روی صمیمیت و جدیت کار در ایران میکنند میگوئیم اگر دوستی با مقامات مربوطه و رؤسای مافوق ندارید منتظر پاداش و نتیجه نباشید و فقط تمام خدمت بمملکت و وطن و خانه اداء و وظیفه به نمائید که اقلا در نزد وجدان خود شرمنده نباشید به بینیم روزی خواهد آمد که سابقه و حسن خدمت در ایران بکار رود یا خیر یا وقتی را خواهیم دید که خادم را بندهاش و خائن را جزا بخشند فراموش نمیکنیم مخصوصا نطق محی صحیه ایران آقای دکتر بهرامی رئیس کل صحیه سابق را که در مجلس شورای ملی میگفتند که عملیات صحیه روی بیم و امید است کویا این

قرمول هم با خودشان رفت باری ما هم وطنان خودمان را ایقان میدهیم با این اوضاع تودرهم صحیه فارس يك قدم بسوی سلامت شما بر نخواهد داشت و با امراض مسریه دست بگریبان خواهید بود

آقای نصیر الملک که يك نفر از اعیان درجه اول فارس هستند اولاد نداشته قند نذر کردند مرخصخانه جهته فقرا بسازند یکی از عمارات خود را وقف مرخصخانه نمود و چندی بجزایران افتاد و بدنبود خداوند هم خوش غیرنی بخرج داد و اولادی کرامت بایشان فرموده پس از چندی از عقیده خود منصرف و وقف نامه خانه و ملکی که وقف این کار نموده بود پاره کرد مرخصخانه را هم لشکر جنوب بمیل یا بزور از ایشان ربودند - آقای تاجر نمازی مرخصخانه دیگری ساخت بجزم آن تدلیسی که مقداری تریاک هندا اورده و مارک تریاک ایران روی آنها زد و در چین تریاک ابرانرا بکلی از اعتبار انداخت مرخصخانه ایشان هم امسال منحل و بلدییه خیال دارد او را اداره نماید اینها هستند متمولین ما و اشخاصیکه خدا و خلق را گول میزنند در ثمرات بعد شرح اعمال و عوا فریبی غالبی و شسته و خدمت فرستاده میشود (ح . ز . ۲۰)

احساسات ایرانیان خوزستان و جنوب

در این دو هفته خطوط وارده از خوزستان و بنادر جنوب ایران حاکی است که در ورود و عزیمت مورب ملوکانه ساکنین شهرها و غیره احساسات شاه پرستانه از خود برهز داده و با تاش بازی و طاق نصرت بستن و غیره اشتغال یافته با وجودیکه اعلیحضرت آنها را از اینگونه اقدامات منع نموده بودند . البته ملت ایران از اراز اینگونه احساسات در مقابل شاه و ناجی ملت خود داری نتوانند نمرود که تا فغانه بانشار آنها موفق نشدیم

فهرست مندرجات

جشن جریده الشوری

- ۱ عکس شاه عباس بزرگ صفوی
- ۲ ختام معاهده ایران و مصر - عکس دکتور حافظ بك عقیقی وزیر امور خارجه مصر
- ۳ عکس آقای میرزا فتح الله خان باکروان کفیل و زار تخارجه ایران
- ۵ قرار داد صداقت و حقوق اقامت بین ایران و مصر
- ۷ عودت موکب های یونی از اسکندریه - جراید ورژیم جدید مصر
- ۸ عدالت
- ۱۱ ده هزار پوند تبرع
- ۱۲ مدرسه خیریه سلطانیه در شیراز - عکس اداکرامت الله خان مشیری
- ۱۳ عکس منظره حسینییه و مرحوم حاجی محمد
- ۱۴ فرق بین شاهنشاه پهلوی و شاه عباس بزرگ و امپراطور روم ۱۵ رفع اغتشاش در خوزستان
- ۱۶ شورش در افغانستان - خوزستان و صحیه او
- ۹ افغان برادر ایران است
- ۲ عکس اقا عبد الرؤف جان
- ۲۱ چهره نما - تالگرافات جهان قیمت
- ۲۲ تطورات صحیه فارس نتیجه خاطر خواهی
- ۲۳ احساسات ایرانیان خوزستان و جنوب
- ۲۴ جشن جریده شوری
- عصر روز یکشنبه گذشته که روز جشن دخوابه جریده الشوری که بسال پنجم حیات ادبی آن بود، در هتل وطنی (سینال هتل) بنا بدعوتیکه از طرف کمیون احتفال شده بود ارباب دانش و معرفت و اصحاب و مدیران جراید متوالیا بحمل مذکور ورود کردند و مدعوین عبارت بودند از عظامی فضلائ؛ شرق از مصری، ایرانی، تونس، جزائری، ترکی، شامی، فلسطینی، عراقی، جاوه ئی، هندی و غیره که همه در این جشن تشریک مساعی نموده و ذکر اسمی آنها موجب تطویل مقال خواهد بود. پس از اجتماع مدعوین و صرف عصرانه دکتور محمود عزمی بك مجلس را بنطاق افتتاحیه خود مفتوح گردانید. سپس خیر الدین افندی تاگرافات و مکاتب نهیت آموز را قرائت نموده و حضار را مسبوق ساخت. انگاه يك يك ادباء و فضلاء نظما و نثرا از مراتب خدمات و زحمات مدیر جریده الشوری محمد علی افندی الطاهر آغاز بسخن رانی نموده در مجلس در میان هامله و بنمات ترنم آمیز موسیقی خائمه یافت
- اعضاء اداره چهره نما دخول جریده الشوری را بسال ۵ تبریک گفته و موفقیات زمیل محترم خود را از خدا خواهند